СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 35. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 12. лютого, 1926. VOL. XXXIV. No. 35. Jersey City, N. J., Friday, February 12, 1926. THREE CENTS

Страйкові лідери закликають страйкарів видержати в страйку.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА., 10. лютого. — Урядники трох округів майнерської юнії вислали до всіх льокалів юнії звіт про переговори юнії, які зміряли до закінчення страйку, та заклик видержати страйк до кінця.

Заява каже, що властителі копалень своєю впертостю та неуступчивостю перемінили на ділі страйк на локавт. Щоби зложити вину за треванне страйку на майнерів, властителі 15 разів предкладали арбітрацію, про котру майнери вже не раз заявили, що вони на неї згодитися не можуть.

Наслідком гордої, нерозумної та домінуючої політики властителів майнери примушені вести боротьбу далі. Відповідальність за довге треванне страйку спочиває на плечах властителів. Майнери мусять видержати страйк до кінця, бо властителі зміряють не тільки до зломання страйку, кілько до зломання ненависної їм юнії.

ДЕМОКРАТИЧНІ КОНГРЕСМЕНИ РАДЯТЬСЯ НАД УГЛЕВОЮ СПРАВОЮ.

ВАШИНГТОН, 10. лютого. — Демократичні конгресмени зі стейту Ню Йорк відбули нині наради в справі дальшої політики супроти недостачі вугля через страйк.

Конференція постановила робити ще раз заходи до навязання переговорів межи властителями й робітниками та домагатися від робітників приняти засаду арбітрації.

В повних палатах конгресу знова повторилися домагання до уряду, щоби він ужив своєї влади та вмішався в углевий страйк.

Богато міських урядів з ріжних околиць краю домагається теж урядової інтервенції.

КАСУЮТЬ ДЕЯКІ ПОДАТКИ.

ВАШИНГТОН, 10. лютого. — Сенат приняв нині поважною більшостю голосів деякі уступи нового податкового закона, межи иншими постанови, касуючі податки від великих спадків, автомобілів та театральних тикетів. За сими точками заявлялися одноголосно републиканці й демократи.

ВЕЛИКІ СНІЖНІ ЗАМЕТІЛІ.

ВАШИНГТОН, 10. лютого. — Цілу східну полосу Злучених Держав, від її північної границі аж по полудневу границю стейту Джорджії, вкрила грубезна верства нового снігу, що впав нині та дійшов у деяких околицях до 12 цалів грубости.

Сніжні заметілі показалися великою перешкодою для комунікації, тим більше, що міста ще не мали часу спрятати снігу, що впав два дні давнійше. Богато зелізничих поїздів застрягло в снігу. Жертв у людях було 5. Троє з них втопилося на прибережному корабльку, який буря загнала на мілину.

СУПЕРЕЧКА ЗА ПРИРОДНІ ПРИПАСИ НАФТИ В АМЕРИЦІ.

ВАШИНГТОН, 10. лютого. — На нарадах федеральної ради консервації нафти прийшло до довшої перепалки межи інжінерами над питанням, на як довго вистарчать Америці природні припаси нафти. Одні казали, що Америка має припасів на століття, а другі, що коли ростра природних богацтв піде таким скорим кроком, як вона йде тепер, то недостача нафти покажеться вже дуже скоро.

ФИЛИПИНЦІ СКРІПЛЯЮТЬ СВОЮ АКЦІЮ ЗА САМОСТІЙНОСТЮ.

МАНІЛА, Филипинські Острови, 10. лютого. — Дві партії филипинських тубильців, а саме націоналістична й демократична, які досі зі собою ворогували, обєдналися для ведення спільної акції за незалежностю филипинських островів від Злучених Держав.

ЗБОЖЕВОЛІВ ЧЕРЕЗ УГЛЯ?

МИДЕЛТАВН, Ню Йорк, 10. лютого. — До місцевого шпиталя доставлено нині богатого місцевого купця Джорджа Снайдера, який від довшого вже часу не брав участи в бизнесі, але послідними тижнями сильно журився недостачою вугля. Сими днями він став маячити, як у горячці; говорив він, що треба організувати американський народ на те, щоби не дати відразу палити мягкий вугіль. На його думку, требаби сей вугіль упеpед держати під землею тисячу років.

ПРАЩАННЯ АРХИЕПИСКОПА ЦЕПЛЯКА.

НЮ ЙОРК, 10. лютого. — Заходами Польського Національного Звйонзку відбулася тут у готели Астора пращальна вечера в честь архиепископа Цепляка, котрого свого часу большевицький суд засудив був на смерть, а котрий тепер відїзджає по кількамісячнім побуті в Америці.

В своїй промові археп. Цепляк заявив, що він іде до Риму, де він відбуде авдієнцію в римського папи, великого приятеля Польщі. Предметом авдієнції буде дальша робота Цепляка в Польщі.

Грушка, генеральний конзуль Польщі, закликав американських Поляків до більшої жертвенности для старого краю.

НАГОРОДА ЗА ГЕРОЙСЬКИЙ РАТУНОК НА МОРЮ.

ВАШИНГТОН, 9. лютого. — Конгрес постановив признати медалю за геройство Джорджови Фрідови, капітанови корабля Президента Рузвелта, за те, що він по геройськи кермував ратованнем потапаючого корабля Антинов. Врочисте доручення медалі відбудеться в Карнегі Гол, в Ню Йорку, дня 20. лютого.

Фонд, який складається для вратованих моряків, виносить уже 3,569 долярів.

АМЕРИКАНСЬКА КОМПАНІЯ КУПУЄ ЗЕМЛЮ В БРІТІШ КОЛОМБІ ЗА $6,000,000.

Надійшли з Шікаго вістки, що „Інтернешонал Гарвестер Ко." закупила в Брітіш Коломбії вартісні простори ліса, де є відповідний водопад, за шість міліонів долярів. Досі находячіся там підприємства, такі як: — Гвайт Бродерс Ломбер Ко., „Бівер Ков Ломбер" і „Палп Пейпер Ко." перейшли на власність „Інтернешонал Гарвестер Ко.", якої президентом є С. Мекормік.

Це є хіба найліпшим свідоцтвом, що американські капіталісти мають повну віру в богату будучність Західної Канади.

ЯК УЧИТЕЛЬКА ПОЛЬКА ВИСИЛАЛА СВОЇ ДІТИ НА ЖЕБРАНИНУ.

В Парижі цілий місяць грудень ходили по фабрикантах, купцях і инших багатих людях хлопці: 14, 15 і 16-літний, говорили, що вони сироти, їх батько був російським генералом, підчас революції мусів утікати і з того часу пропав. Ще й мали потвердження на письмі, підписане нібито колишньою вчителькою тих дітей, на ймення Марен. Ще й додано було в письмі, що діти є зовсім без засобів до життя. Багато милосердних людей давали гарні гроші хлопцям. Коли поліція довідалася про це, ствердила, що ті хлопці то діти Польки вчительки. Вона жешкала по найбогатших готелях а висилала дітей за прошеним хлібом. Діти стільки грошей приносили до хати, що могла жити виставним життям по готелях. Дальше слідство виказало, що такі самі обманства робила вона в Марсилії, Тулюзі, Бресті, Бордо і т. д.

З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ЖИДІВСЬКУ.

Центральна Рада по справах національностей, приймаючи під увагу, що Жиди складають 72 відсотки населення міста Бердичева, ухвалила надалі в бердичівській раді писати всі діла та справи не на українській, як ніби було до сього часу, лише на жидівській мові.

ПРОРОЦТВА ДЛЯ ЕВРОПИ.

Звісний у Німеччині астрольог Грім описує в книжці „Будучина Европи", яку то доло переживатиме Европа на протязі найблизших пятьдесять літ. Він каже, що Німеччина після багато неспокійних літ, після большевицької революції — буде найсильнійшою европейською державою. У Франції будуть революції лівих і правих, щойно в 1975 році постане нова, але зменшена Франція. В Росії царефільський рух скріпиться і побідить. Одначе володіння нового царя триватиме недовго. Потрясення ждуть британську державу. Велика катастрофа навістить Европу 1975 р., а може щойно в слідуючому столітті. Австрія, Фінляндія й Латвія утратять самостійність. В Італії заволодіє большевизм уже 1934 року і пошириться поза нинішні границі. В Чехословаччині кріза триватиме десять літ (1933—1943), а кульмінаційна її точка буде 1939. р. В 1953. р. прийдуть до влади комуністи. Рік 1963. зачинає добу сили і мира, тоді Чехословаччина буде могучою державою.

ВЕЧІР У ЧЕСТЬ ПІДДУБНОГО.

Послідної неділі уряджено в Нюарку, Ню Джерзі, в місцевій Польській Галі врочистий вечір у честь Івана Піддубного. В програму вечера ввійшли співи Карлаша, танці Власкіни, гра скрипаків Графмана й других. Іван Піддубний говорив про свою боротьбу зі Стекером.

В Ню Йорку має в слідуючу неділю відбутися громадський суд над Іваном Піддубним та його менаджером Пфефером. Мають розбирати питанне, чи Іван Піддубний справді був поконаний в боротьбі зі Стекером чи може він дався поконати на основі змови зі Стекером. Суд має відбутися в Темені Гол, на 14-ій Вул., в Ню Йорку, о годині 2. сполудня.

ЯК СТАРИННІ РИМЛЯНЕ ОПЛЕСКУВАЛИ.

Старинні Римляне знали ріжні ступні оплесків, а то від найтихійших, кінчиком тоги по долоні, аж до грімких обома долонями. Розріжняли „bombus", то глухий безперервний галас, „testae", правильні оплески і вкінці „imbries", грімка, одушевлена филя оплесків.

ЗОЛОТО НА СЛОВАЧЧИНІ.

В справі відкриття золотодайного кварцу (кременя) на Словаччині біля фабрики паперу Гарманера на північний схід від Кремниці повідомляють праські часописи, що золото це можна бачити голим оком. Є того золота 6 до 25 грамів на тону кварцу. А що в таких покладах золота праця над його добуванням оплачується вже, коли кварц містить 12 грамів золота на тону своєї ваги, то сподіються, що відкрита копальня дасть значні доходи. За яких два місяці розслідять цілий терен. Чим дальше поступає праця, тимбільше інжинири приходять до переконання, що відкрита золотодайна жила не є одинокою в околиці, а творить лише частку цілої сіти таких жил, тому висловлюються дуже оптимістично про будучину нової копальні золота.

ЧЕРВОНІ ВІДДІЛИ ПРОТИ ВОВКІВ.

Московська „Правда" пише, що відколи селяне розоружені з причини повного мира, на Сибірі вовки так розмножилися, що нападають на села й міста й не бояться людей. Як винищили худобу, нападають на хати, забирають дітей і домашні звірята. Власти посилають у Сибір відділи війська, піхоти й артилерії, щоби воювали з вовками.

ШОТЛЯНДІЯ І НОВА ФУНЛЯНДІЯ БУЛИ РАЗОМ ЗЛУЧЕНІ.

В Шотляндії найшли археольоги у розкопках звірята звані трільобітами. Цей рід звірят близький до раків, подібний зовсім до трільобітів, які найдено в Новій Фунляндії. Ця знахідка потверджує науковий здогад, що давно Шотляндія мала континентальну сполуку з Новою Фунляндією.

Муссоліні заперечує Лізі Народів права мішатись до справи поневолених Тирольців

РИМ, 10. лютого. — Італійський премієр Муссоліні сьогодня відповів у сенаті на промову німецького міністра закордонних справ д-ра Штреземана.

Він говорив уже лагіднійше аніж в суботу, але потвердив свою першу промову, кажучи, що піддержує її і далі і в слові і в дусі.

Він знову остеріг Німеччину, щоб уважала і „не мішалась до внутрішних справ Італії".

Муссоліні сказав, що свою першу промову продумав добре наперед серед терпеливости, дивлячись на те, що Німеччина витворює проти Італії з приводу невдоволення населення в південній части Тиролю, яка тепер належить до Італії.

Далі він вказав на те, що австрійські Тирольці домагались, аби Австрія видвигнула сю справу перед Лігою Народів, і заявив, що Італія ніколи на се не позволить. Він пригадав, що Італія не підписувала жадної умови про охорону національних меньшостий і тому, казав, Ліга Народів не має права мішатись до справ національних меньшостий в Італії, а коли́б важилась заміщатись, то Італія з усією рішучостю і силою виступить проти сього.

Відтак він звернув увагу на свої попередні слова, в яких сказав, що коли італійський жовнір перейде границю, то не вертається з прапором. Муссоліні сказав, що др. Штреземан може собі сі слова толкувати по своєму, але він розумів так, що як італійський жовнір поставив нову границю, то від неї не відступить, і що Італія не дасть нарушити своїх границь.

На галерії зібралось богато публики, яка разом зі сенаторами грімко оплескувала цілу промову Муссолінія.

ПРОТИ ЗАСТОРОГ АМЕРИКИ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10. лютого. — В кругах Ліги Народів висловлюють сумнів, чи світовий суд зможе приняти Злучені Держави в члени з огляду на застороги американського сенату, особливо 5-ту заторогу, в якій сказано, що світовий суд не може приймати до розгляду справ других держав, коли Америка має в сьому інтерес, або заявляє, що має такий інтерес.

Представники других держав кажуть, що на основі сеї застороги Америка може спинити всяку справу кождої держави і тим робом не світовий суд буде рішати про справи, які йому предложать, але Америка.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА ЗАНЕПОКОЄНА.

ВІДЕНЬ, 10. лютого. — Чеська преса в Празі занепокоєна подіями в південному Тиролю і німецько-італійською спіркою. Вона боїться, що се може причинитись до видвигнення справи національних меньшостий в Лізі Народів, та що коли Німеччина буде членом Ліги і Ради Ліги, буде власне оборонятн Німців у других державах, а зокрема 3,500,000 Німців в Чехо-Словаччині.

ПОВІНЬ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 9. лютого. — В Англії безупинні дощі тривають вже три тижні і спричинили повені. Богато піль і кілька малих місточок залили води, що виступили з берегів рік.

ОБТИНАЮТЬ ПОДАТКИ СЕЛЯН.

ПАРИЖ, 10. липня. — Французький парлямент ухвалив нині зменьшити податки селян. Се викликало велике негодованне серед соціялістичного блоку (картелю).

„МАЛА АНТАНТА".

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 10. лютого. — Міністри закордонних справ „малої антанти" (Чехо-Словаччини, Югославії, Румунії) зібрались були нині на однодневну розмову, в якій обговорювали між иншим справу фальшовання гроший на Угорщині.

Румунія піднесла своє специяльне домаганне охорони проти Росії, але його не рішено.

Довша нарада „малої антанти" буде 5-ого мая с. р. у Веледі, в Югославії.

РАДИТЬ СТВОРИТИ АРМІЮ ЛІГИ.

ПАРИЖ, 9. лютого. — Поль Бонкур, голова французької ради національної оборони заявив сьогодня, що він видвигнув гадку створення в Европі армії Ліги Народів для збереження мира.

ПОЛЬЩА ХОЧЕ ДІСТАТИСЬ ДО РАДИ.

ЖЕНЕВА, 9. лютого. — Польща робить пильні заходи, щоб її вибрано постійним членом Ради Ліги Народів.

ПЮТЬ.

БІЛГОРОД, 9. лютого. — Урядові обчислення подають, що в окрузі Зениця, в Боснії, випито найбільше алькогольних напитків минулого року. На голову припадає пересічно 75 гальонів. Щасте в нещастю лиш те, що се не горівка, а вино, яке там продукують.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КРОКОДИЛЯЧІ СЛЬОЗИ

Нарешті по довгих торгах і дебатах сенат федерального конгресу зробив перший крок у справі вуглевого страйку. Є се ухвалення резолюції нюйорського сенатора Дра. Ковпленда котра звучить:

„Постановляється просити президента, щоби він запросив до Білого Дому в такий час, який він уважає за підходячий, комітет властителів та майнерів, щоби їм представити суспільну вагу безпосередного закінчення страйку майнерів твердого вугля".

Резолюція сейчас звертає на себе увагу своєю млавостю. Вона нічого не постановляє, бо не накладає на уряд ніякого обовязку. Президентови не накладається обовязку, але проситься його скликати конференцію. Президент не має скликати сю конференцію до докладно означеного реченця, але тоді, коли він уважає за найкраще її скликати. Словом, резолюція нібито щось постановляє, але на ділі нічого не постановляє. Вона лишає все до свобідної роспорядимости президента. Він може зробити, що йому подобається, та коли йому подобається.

Того рода постанови виносять законодатні тіла тоді, коли вони на зовні хочуть показати, що нібито щось робиться, тоді як на ділі нічого не робиться. Резолюція сенатора Ковпленда се кивання пальцем у черевику, якого не бачуть ні властителі, ні майнери, ні публика. Се проста законодатна комедія, від якої нічого путнього вийти не може.

Президент Кулидж має подекуди слушність, коли він каже, що така резолюція йому не дає належитої основи до ділання. та що вона його може легко наразити на блямаж. Правда, людина другого характеру не дивилабися на ніяку можливу блямаж, але робилаби тому, бо роботу вважає за обовязок у таких ситуаціях, але власне тому, що президент Кулидж є аж хоробливо боязливий та хиткий, конгрес обовязаний був ухвалити йому таку резолюцію, щоби федеральний уряд не міг викручуватися, що він не має основи до роботи.

Тимчасом углевий страйк побиває всі рекорди. Давнійші страйки вуглевих робітників були розмірно коротко-тревалі. В 1900 році страйк тревав від 12. вересня до 29. жовтня. В 1902. році від 12. мая до 23. жовтня. В 1906. році від 1. квітня до 7. мая. В 1912 році від 1. квітня до 20. мая. В 1920. році був довший страйк літом. В 1922. році був страйк від 1. квітня до 11. вересня. В 1923. році від 1. вересня до 19. вересня. В 1920 році була деяка перерва в праці підчас переговорів за нову юнійну умову, а в році 1916 роботи підчас переговорів не перериваво. Як видно зі сего, сьогорічний майнерський страйк побиває всі попередні страйки своєю довжиною. Не можна тому й дивуватися, що майнерам уже рветься терпець та що страйкарі з таким завзяттєм виступають проти підприємств, які хочуть торгувати вуглем, виполоканим зі смітниск, за які робітникам не плачено.

Але якраз се довге треванне страйку та се розяренне страйкарів підносить потребу виразного та рішучого вмішання конгресу та стейтових законодатних тіл у сю справу. В той час, коли населення терпить через недостачу вугля, коли майнери доведені до роспуки страйковим безробіттєм, та коли американський промисел твердого вугля підривається через довге задержанне добування вугля, в такий час нерішучі заходи, торги межи конгресом а урядом, спиханнє вини з одного на другого, є справді злочинною забавкою. Се виглядає, немовби в сей трагічний час уряд та його опозиція взялися бавити в сліпої бабки.

ЗАНЕПАД КОМУНІЗМУ ЗІ СЕРЕДИНИ

Граф Ілля Толстой, син відомого на весь світ московського письменника графа Льва Толстого, виголосив недавно в Ню Йорку відчит про послідні події в Росії. Образ російських умов, який він змалював, не ріжнився богато від того образу, який представляли люди, що були в Росії та бачили життя на власні очи. Фабрики виробляють дуже мало товару. Через те весь майже тягар матеріяльного удержання краю спадає на селян. Сі, не дістаючи майже ніякої відплати за свою працю й продукти, терплять тепер страшну крізу. Не маючи через тяжкі податкові тягарі надії на поправу своєї долі, селяни обмежують свою працю до необхідного власного прожитку. При податковій системі большевизму вони правильно голодують.

При начеркуванню майбутного розвою російської революції лектор подав деякі нові думки. Послідні переміни в уряді та політиці большевизму він поясняв як дальший доказ, що большевицький уряд мусить склонити голову перед пасивним опором селяньства. Під натиском сеї сили большевизм поволи переміняється з комунізму на демократичний соціялізм, з якого знова, певно не без боротьби, вирине промисловий капіталізм. Зародки сього будучого капіталізму є вже нині. Є ними потворені большевицькими провідниками монополі й трости. На зверха вони виглядають як нібито суспільні чи державні встанови, але на ділі се приватні підприємства, на котрих чолі стоять та з котрих головні зиски тягнуть комісарі та їх рідні. Маска, якою большевики тепер закривають сей нібито публичний бизнес, спаде, і на місце нібито публичних підприємств вринуть явно приватні капіталістичні підприємства.

З українського життя в Америці.

АЛЕНТАВН, ПА.

Не забувають на рідний край ні товариства ні родинні забави.

Щоби вся українська іміграція знала, що й наша громада не забуває на старий край ні на українську справу, хочу подати з нашого громадського життя два факти.

При кінці минувшого року відбувалися, як звичайно в сей час, загальні річні збори Українсько-Американського Горожанського Клюбу. Що се за організація, видно з її назви. Вона має навчити наших імігрантів жити в сьому краю, любити його й почуватися в ньому повноправними горожанами. Але не треба гадати, що думає вона любити нашу прибрану вітчину через навчанне забувати на свій рідний край, де ми родилися, де нас виховали родичі, де ми вперше пізнавали світ і людий. Ми віримо, що хто так думає, той підриває в самім корени характер людини. Лишень той може любити новий край, хто не забуває на старий. Хто викине зі свого серця любов до старого краю, той певно вирве собі й серце, і нової любови певно не нащіпить. Знають се імігранти других народів, і знаємо се ми, українські імігранти. В сьому переконанню ми вчимо людий жити в новому краю, але пригадуємо йому теж за старий край. Ми робимо їх добрими горожанами нового краю, але радимо не забувати на старий край.

В сьому переконанню ми все закликали наших людий цікавитися старим краєм, скликали віча в кождій старокраєвій справі, та завзивали їх давати жертви на кожду потребу нашого народа в старому краю. І наш Клюб ніколи не відмовлявся від жертв. Наші члени були добрими Американцями, але вони й люблять також свою Україну, та є добрими Українцями. Українцями не на словах, а на ділі. Посвідчити про се можуть передовсім наші жертви. Щодо Клюбу, то він зі своєї клюбової каси давав жертви на українські народні цілі, щоби в сей спосіб зазначити, що нам дороге все, що діється в старому краю. Минувшого року ми дали на старий край, і се саме повторили сього року. Підчас річних зборів наш голова гр. Григорій Пипюк пригадав нам на наш щорічний звичай та закликав членів клюбу ухвалити на українські народні цілі певну суму. Проти сього внеску не піднеслася ні одна рука, ні один голос. Коли була дискусія, то лишень над тим, кілько призначити, та на які цілі. Без великої дискусії ухвалено на старокраєві справи 100 долярів, переслати гроші через Обеднаннє, розділюючи сі гроші так, щоби 25 долярів дістала Рідна Школа, 25 долярів Просвіта, 25 долярів політичні вязні, а 25 долярів Інваліди, що билися за самостійну українську державу. В сей спосіб клюб зазначив ділом свою любов до нашої старої вітчини та до дого народа, що лишився господарювати на нашій прадідній батьківщині.

Не лишень товариства дають у нас докази любови до старого краю. Час від часу можна вичитати в нашій газеті дописі з других громад, що наші імігранти вживають ріжних родинних оказій на те, щоби збирати збірки на рідний край. Приймається сей гарний звичай і в нас. В неділю, дня 31. січня, приміром відбувалося в нас весілля добре всім знакомих молодят, п. Михайла Гримача й панни Марії Луців. Весілля було гарне. Забава, що відбулася в домі п. Юрія Луціва, теж гарна, про що моглиб мені підтвердити всі ті, що там були. Та за се весілля не можнаб нічого писати в газети, якби не те, що самий молодий, гр. Михайло Гримач, попросивши гостий о хвилину спокою, звернув їм увагу на сей звичай та попросив гостий, щоби й вони застановилися над ним на його весіллю. Зараз за ним громадянин Пипюк та В. Ракочий додали кілька своїх слів. Вони показали, що в старому краю був такий наш народний звичай, що на кождім весіллю обдаровували молодих. Сей звичай в Америці подекуди занепадає, і зовсім слушно, бо в Америці такий звичай, що молодята люблять дивитися відважно в свою будучність та хочуть покладатися на свої сили. Та старого гарного звичаю, який так гарно свідчив про уінність нашого народа, шкода. Щоби його зовсім не касувати, перенесім його на другу ціль. Місто давати жертви молодим, даваймо жертви цілому українському народови. Даваймо на той старий край, з котрого має виродитися те покоління, що має добути волю нашому народови та вивести його в державу самостійности.

Так говорили молодий та весільні гості, і сі слова видно припали до вподоби зібраним, коли вони метнулися в свої кишені, і там на весіллю на приватній забаві зложили жертву, якої було 21 дол. та 66 центів. Зложилися на неї отсі гості сього весілля:

По $2.00: Мих. і Марія Гримач; по $1.00: Ст. Грабовський, Ів. Собчак, Еліз. Собчак, Юрій Луців, Олекса Попик, Ів. Даньчак, Вас. Гайдай, Мих. Блащак, Дмитро Проць, Вас. Ракочий, Ілія Сокальський, Вас. Ярема, Петро Яремчук, Фр. Пипюк, Ів. Заяць; по 50 ц.: Зах. Позібанчук, Кат. Нирка, Яків Стукан, Марія Крайник, Ол. Клапко, Лев Хома, Роз. Єришко; по 25 ц.: Ева Бранко, Ев. Левчик. Дрібними жертвами 66 центів.

Сю жертву призначено на політичних вязнів та вислано до краю через Обеднанне. Мені, як гостеви не випадає складати жертводавцям подяки. Зрештою, добре діло само себе хвалить.

Гість.

НЮ ЙОРК.

Збірка на допомогу приватній родині.

Збірка на родину Михальчук, діткнену страшним нещастем зложена слідуючими громадянами:

П. Ф. Литвинишин, предсідатель „Теребовельської Помочи в Ню Йорку" $6.00; по $2.00: В. Бих і І. Тураш; по $1.00: П. Гаврис, Н. Добрянський, П. Свистун, В. Цільник, С. Шевців, М. Жуковський, Д. Чайка, Т. Прудиус, І. Атаманюк, Т. Михчук, Д. Федун, П. Гуменюк, І. Ковалів, О. Баляс і М. Никифорчин; по 50 ц.: Т. Стельмах, І. Марусевич, М. Гуцалюк, Я. ми жертвами $a-E;двдо Комісарик і В. Лазута; по 25 ц.: П. Приступа. Дрібними жертвами: $9.25. Разом $37.00.

Гроші зложено на руки п. Михайла Никифорчина і віддано до родини Михальчук.

Михайло Никифорчин.

НЮ ЙОРК.

Справа Тов-а Молодежи.

Проситься Уряд Товариства Української Молоді в Ню Йорку, щоби здав звіт з маєтности Товариства Української Молоді, а зібрані гроші призначені для студентів в краю, оставші в руках уряду Тов. Укр. Молод. передав до Обеднання Укр. Орг. в Америці, або скликав збори.

Студенти в краю далі потребують помочи.

Бувший орг. і член
Петро М. Мартинюк.

РІДНИЙ КРАЮ.

Коли гляну на світ божий,
Аж хочеться жити;
Що минулось, не вертаєсь,
Є чим дорожити.

Усе пішло; не вернуться
Літа молодії,
Було щастя, було горе,
Та дні щасливії.

Було колись, минулося,
Гарнії дівчата.
Було життя, була воля,
Аж любо згадати.

Як була своя держава,
Українська мова,
У кождого була радість
Та завзяття много.

Було війско січовеє
І були гармати,
Та не вміли всі зарівно
Волю шанувати.

Були такі, що не знали
Себе оцінити,
Бо привикли були здавна
Ворогам служити.

Україну загиряти
Всюди помагали,
Як тре було у бій стати,
За піч ся ховали.

Україна нині просить,
Щоб їй поміч дати;
Не жаліти її треба,
А нагодувати.

Треба дати дійсну поміч,
Не слова пустії,
Се нікого не накормить
Ані не загріє.

Україна, як повстане,
Буде знову жити,
Будуть тоді усі вміти
Волю дорожити.

М. Олексів.

Ню Йорк, 27. 8., 1925.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що місячний мітинг відбудеться сеї неділі, дня 14. лютого с. р. в гали церковній, о годині 4-ій пополудни. Проситься всіх членів на той мітинг прибути бо є важні справи до полагодження. Буде вибір комітету на баль, котрий відбудесь в суботу, 27. лютого в Проспект Гавзі, і буде роздача тікетів. Також будесь принимати в члени до Союза і до Товариства без вступного, тому уряд просить всіх своїх членів, щоб старалися припровадити по кілька нових членів, за що дістануть нагороду. — Іван Цапп, предс.; Василь Мандзій, секр.; Гриць Сакала, скарбник.

ПАЛМЕРТОН, ПА. Отсим повідомляється членів Бр. св. О. Николая, від. 369, що мітинг відбудеться в неділю, дня 14. лютого, о год. 1-ій пополудни, в гали церковній на Делявар Еве. Також подається до відома, що річний мітинг відбувся дня 15. січня, на котрім зістали вибрані урядники на рік 1926 як слідує: І. Климишин, предс.; Ст. Цекот, заст.; М. Марців, касієр; А. Фриньк, заст.; М. Куба, секр.; В. Федорович, заст.; Ст. Дмитрик, С. Деркач, І. Березяк, кострольори; В. Саган, капітан; С. Секанич, дверник. — М. Куба, секр.

ҐРІНПОЙНТ, БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 14. лютого, 1926, о год. 3.30 пополудни, в словенській гали, 724 Leonard St., напроти англійського костела. Проситься всіх членів, щоби прибули на означене місце і вирівнали вкладки до Товариства і У. Н. Союза; незаплативші члени будуть суспендовані. Також проситься припровадити нових членів до нашого Товариства. — Вас. Сенишин, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбувся 16. січня, в Народнім Домі, 72 Моріс Ст. Вибрано новий уряд на рік 1926 як слідує: Йосиф Крайник, предс.; Николай Лемкович, заст.; Василь Глива, кас.; Николай Новак, заст.; Семен Кусень, секр.; Василь Черпака, заст.; Петро Жидляк, опікун хорих. Також повідомляється, що місячний мітинг відбудеться в суботу, дня 13. лютого, в Народнім Домі, 72 Моріс Стр. Проситься членів явитись на той мітинг і заплатити свої довги, бо в противнім разі хто не заплатить, буде суспендований. — Йосиф Крайник, пред. [illegible] Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 193, повідомляє [illegible] що новий уряд, котрий зістав вибраний на річнім мітингу, є слідуючий: Андрій Молодович, предс.; Михайло Малишевський, секр.; Павло Наґаджина, касієр. Новий уряд повідомляє, що мітинг відбудеться в слідуючу неділю, дня 14. лютого під ч. 617 Union St. Проситься всіх членів явитись на тім [illegible] до полагодження, а головно справа [illegible]. Проситься о численну участь. — М. Малишевський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє, що мітинг відбудеся в неділю, 14. лютого, о годині 2-ій пополудни, в гали церковній під ч. 303 Hudson Ave. Просимо сестер явитися точно о 2-ій годині, бо по мітингу буде концерт діточий, то не буде часу довго бути на гали. — Зофія Гунька, секр.

БРОНКС, Н. Й. Звичайні збори Тов. Любов, від. 298, відбудуться в суботу 13 лютого, о год. 7.30 вечером під ч. 1130 Соутер нБолевард. Присутність всіх членкинь і членів конечна з причини маючихся відбути вечерниць.

ПРОРОЦТВА ПАНІ ДЕ ТЕБ НА 1926 РІК.

Минулорічні політично-суспільні пророцтва пані Де Теб справдилися значно і запевнили парискій ворожці великий розголос. Заохочена тим успіхом оголошує пані Де Теб свої гороскопи на 1926 р., які на загал є песимістичні; „Переживатимемо дальше час великої покути, котрої близького кінця ще зовсім не видати" перестерігає мелянхолійно пані Де Теб. Францію ждуть сильні внутрішні потрясення: розвязання парляменту, горячка завзятої виборчої боротьби. „Вулиця виглядає понуро, бачу на ній кров і болото". Заворушення будуть такі грізні, що лише коштом значних жертв і завдяки народньому розумови вдасться їх здавити. Не знати, чи на довго... Французька дипльоматія мусітиме робити великі старання, щоби, не зважаючи на великі змагання Локарна, оминути нові, сильні міжнародні конфлікти. І Англії рівнож грозять поважні внутрішні комплікації суспільного характеру „завдяки підступній аґітації чужої держави, яку підозрівають нераз у ворожих замірах". Вона мусітиме поборювати численні і поважні повстання в кольоніях, головно в Південній Африці і в Індіях". „Бачу потоки крови довкола Святого Міста. Пожежі нищать святині, гук гармат розноситься у спокійних досі містах". Британська імперія задріжить у своїх основах. Пані Де Теб дає таку раду: „Хто має анґлійські фунти, хайже мерщій позбудеться їх, бо курс їх спаде значно". Німеччина переживе в 1926 р. два державні перевороти — перший характеру визначно реакційного, другий лівиці. Росії пророкує пані Де Теб сензаційні події в половині ц. р. На чолі повстання стане вожд, котрий в пожежі вбийчих битв зломить большевицьку диктатуру. Горожане **Злучених Держав** діждуться права безкарно впиватися в публичних льокалях. Пророцтва пані Де Теб можна буде сконтролювати вже небаром, бо в 1927 році.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ПІД ХМАРОЮ.

—o—

Під хмарою, під темною
Була Україна;
Та вже більше не буде,
Бо вже буде вільна.

Була вона під хмарою,
Градом та громами;
Та всьо вона перенесе
Тай пірве кайдани.

Не такі хмари страшнії,
Які виглядають.
Не так сильні вороженьки,
Як вони думають.

Як усе в світі минає,
Так буря минеться;
Сонце з поза хмари зійде,
До нас усміхнеться.

Воно більше для Вкраїни
За хмару не зайде;
У промінях у сонішних
Вона щасте знайде.

Анна Хомяк.

Шамокін, Па., 3. лютого, 1926.

НА ШИБЕНИЦЮ ЗА ФЕЗ.

Турецькі власти розпорядили, що кожен Турок не сміє носити феза, лише капелюхи згл. шапки. Нарід бунтується проти влади, каже, що вона є проти турецької віри. Декого з таких турецька влада веліла повішати.

ДЕ ПІДДУБНИЙ БУДЕ БОРОТИСЯ.

В Нюарк, Н. Дж. Іван Піддубний буде боротися в пятницю 12. лютого, в гали під ч. 290 Ню Йорк Аве.

Іван Піддубний.

В Филаделфії Піддубний буде боротися 15. лютого в Українській Гали, 849 Н. Френклин стр.

В Бостон, Масс. Іван Піддубний буде боротися у вівторок, 16. лютого в великій Механик гали.

НА БУДОВУ ЧИТАЛЬНЯНОГО ДОМУ.

—o—

Просьба до односільчан села Зубова, теребовельського повіту, в Галичині.

Шановні Громадяни: —

Ми вже раз звертались за посередництвом преси, щоб Ви прийшли з негайною фінансовою помочю на будову читальняного і кооперативного дому в нашому селі. Будова дому началася з весною, 1925, і як довідуємось від комітету будови дому, то дім вже майже на укінченню. З того ми виходці села Зубова повинні тілько радіти, що наші брати в старому краю взялись до так важного діла як будова своєї хати, з котрої буде виходити слово правди. Однак, наша радість не полатає їх фінансових ран, які звязані з будовою дому.

Ми не повинні забувати, що вони фінансово знищені і при кінці недокінченого ще діла простягають до нас братню руку і просять помочі..

І так як ся справа звязана з нашими бажаннями, то кождий Зубівчанин повинен подбати про те, щоби і його дар був вписаний в списку жертводавців на так важну і корисну ціль.

В нас є видруковані підписні лісти для збирання добровільних датків поміж знакомими, по котрі треба зголошуватись на адресу:

N. Slobodian
109 Charles St., Utica, N. Y.

Дотепер жертвували вже на сю ціль на лісту Н. Слободяна:

Н. Слободян: $10.00, М. Слободян: $5.00; С. Дрепко: $1.00, Д. Капців $1.00; І. Савка 50 ц., І. Король 50 ц.; Ю. Шеметковський 25 центів.

На лісту Д. Хоптяного:

Д. Хоптяний $10.00; М. Бойко $5.00; Л. Тимчук $1.00, С. Прокопа $1.00.

На лісту П. Кумковського: П. Кумковський $3.00; Н. Кумковський $1.00, Нестор Кумковський $1.00, М. Васько $1.00, І. Цимбала $1.00, Невланд $1.00; М. Райцьо 50 ц., Р. Стельмах 50 ц.; М. Кумковська 25 ц., П. Бойко 25 ц., М. Бернецький 25 ц., А. Чук 25 ц. Всіх разом $45.25.

Сі гроші вже вислані до комітету будови дому.

Дальші жертви проситься слати на адресу:

D. Choptiany
201 Chalham St., Rochester, N. Y.

Або просто до краєвого комітету до котрого входять: Стефан Кухарищин, Николай Дзюба, Теодор Литвин.

ДОПИСІ.

КАНСАС СИТІ, КАНС.

Коляда на Рідну Школу.

І наша громада, хотяй маленька але призначила частину сегорічної коляди на Рідну Школу. Колядою занялися: Петро Ярема, Н. Янишин, С. Звадюк і Д. Яремко. Заколядували $14.00. Коляду зложили: Д. Яремко $2; по $1: Петро Ярема, Н. Янчишин, С. Звадюк М. Крикликий, В. Шиляк, Т. Машута, І. Купа, С. Кузьма, І. Кузьма, В. Крихов, Д. Кархут, Я. Русак; разом $14.00.

На весілю у добр. В. Фединишина зібрано 3 дол. Жертвували В. Фединишин 1 дол., М. Борівець 1 дол., і Н. Сагон 1 дол. Разом всіх було 17 дол., котрі відіслано до краю через Обеднанне.

Д. Яремко.

ЛІТАКИ З МЕТАЛЮ.

Англійське міністерство летництва рішило не уживати літаків будованих із дерева, а ввести літаки цілі зроблені з металю. Будуть цю зміну вводити помало, а не відразу, зважаючи на фінансові й адміністраційні трудноші. Франція вже від довшого часу прийняла типи аеропляни, збудовані з твердого алюмініюма. Німеччина будує літаки майже виключно зі стали й алюмініюма.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

Не кажи гоц..

(Оповіданне).

(Продовженне) **(3)**

— Ти знаєш, чому у нас в хаті мова польська. Се старе вихованне, перед другою едицією нашого національного відродження. Стара ґенерація вже знаціоналізована духом, але ще не знаціоналізована мовою. Вони виховані по польськи, на старість вже не годні наломитися до того, в чім живе наймолодше поколінне.

— У мене батьки вже наломилися до нашої мови, — додав правник. — Ішло дуже тяжко, але вже балакають по українськи. Бодай тоді, коли я дома. Батько вже й українську газету читає. Мама далі молиться з польського молитвенника, бо хоч по українськи балакає дуже добре, читати по українськи не вміє.

— Отже бачите! — Могила промовив голосом побідника. Коли не можна инакше, то українським патріотом можна бути також по польськи. Се аномалія, але вона уґрунтована історією нашого національного занепаду і нашого національного відродження. Коли наші мами не є ренеґатами, хоч моляться з польських молитвенників, то й ми не прогрішимося, коли співаючи, помолимося польськими словами. Слова пісні „з димем пожаруф" чужі нам, але зміст пісні наш. Се наша молитва, бо то молитва катованого народу.

Коли вже ніхто не опонував, Могила промовив:

— Надіюся, що як заспіваємо, то той полюс, або прийде до нас, або запросить нас до себе. Тоді мусимо дуже пильнуватися, щоби не стрілити якої дурниці, бо зачнеться дипльоматична гра, котра розвяже наше соціяльне питанне: бути нам, чи не бути? Наша дипльоматія мусить іти одною лінією, до одної провідної звізди. Ворог недовірчивий, буде вслухуватися в кожде слово. Кожда суперечність скріпить його недовірчивість і він буде скупий в концесіях. Може й цілком зірвати дипльоматичні переговори. Тому та наша дипльоматія мусить бути в одній руці, чи ліпше кажучи, в одній писку. З ним тільки я буду балакати. Ви мовчіть.

— А як він сам забалакає до нас?

— То ви мовчіть. Будь то би по польськи не розумієте. Я буду за вас відповідати.

— А як він забалакає по українськи?

— Він скорше дасть собі язик врізати, заки до інтелігента скаже одно українське слово. З хлопом буде балакати по українськи, і тілько по українськи. Балакати по українськи з інтеліґентом, у таких панів те саме, що головна зрада.

По сім поученню Могила дав рукою знак і полилася маєстатична, величава, зворушуюча і потрясаюча молитва катованого народу:

„З димем пожаруф, з куржем крві братней, до цебе, Пане, біє тен ґлос".

Полюс в другій кімнаті здрігнувся, схопився і поклав руку за ухо, щоби ліпше чути.

— Чи мої уха добре чують? — спитав кельнера. — Що вони співають?

— То я маю пану добродзейові сказати? — відповів кельнер. — Пан добродзей самі не знають? Сеї пісні ще ніколи не чули?

— Саме того, що знаю, питаю вас. Бо то неімовірне, щоби ту молитву катованого народу співали Москалі.

— Я пану добродзейові вже казав, що то не Москалі.

— Все одно! Хто в нашім краю не Поляк, ані жид, той Москаль.

Пісня йшла далі:

„Скарґа то страшна, єнк то остатні, од такіх модлув белеє влос".

Полюс поступив два кроки вперед і станув на межи обох комнат. З широко розплющеними очима, з запертим віддихом вслухувався в пісню. Баси теольоґа і правника виплили на верх, пісня гриміла:

„Ми юж без скарґі нє знами спеву, венец церньови врус в нашон скронь"...

Полюс поступив вперед і спинився в половині комнати, між сусідньою і співаками. Неначеб ще не цілком вірив, що се „з димем пожарув", та що то співають ті „з чорним піднебінєм". А хлопці, й не глядячи на него, вдивляючися тільки в свого дірігента Могилу, кінчали:

„Вєчнє як помнік Твоеґо ґнєву, стерчи ку Тобє блаґальна длонь".

Полюс вже не годен був вгамувати себе. Розпростер рамена неначе птиця до лету, або як би хотів обіймити весь світ, прискочив до співаків і зворушений, тремтячим голосом крикнув:

„Браця! Браця мілі і кохані! Вибачте! Простіть мені, що я старий, відсталий від цивілізації селюх, бо я шляхціц на заґродзє, так тяжко скривдив вас. Простите, приймете мене до вашого товариства?

Говорив очивидно по польськи.

—Чомуж би ні! — Могила відповів також по польськи. — Ми до нашого товариства дуже радо приймаємо кождого інтеліґентного чоловіка, коли він не приходить з наміром викликати авантуру. Для нас, молодих і бідних студентів не аби яка честь, коли до нас присядеся такий поважний, сивий, статочний. Ну, і як показує ваш золотий ланцух, такий великий богач. Сідайте, пане!

Хлопці зсунулися до купи і зробили для полюса місце праворуч Могили.

— Але заспіваєте мені ще дещо? — полюс спитав, сідаючи.

— Чим иншим не можемо угостити вас, як хиба тільки одним співом, — Могила відповів. — Ми бідні студенти. Бачите, що самі сидимо при порожних чарках. Як ви годні бути сити самим співом, то не скажете, що ми скупі, що не вміємо пошанувати гостя.

— Я не на те запросився до вас, щоби вурцувати бідних школярів, — полюс відповів з обуреннем. — То вже мій обовязок подбати, щоби ваші чарки не були порожні. Гей! Кельнер! Раз, два, три, чотири, пять, я шестий. Кельнер, шість вишнівок з румом!

Кельнер був бувалий і випрактикований чоловік. Він знав, як все те далі піде і як скінчиться. Вже коли полюс ішов до хлопців, кельнер поставив на блясі шість більших чарок і взяв у руку фляшку з вишнівкою. Ледви полюс крикнув, чарки вже були повні, кельнер вже ніс бляху з чарками в одній руці, в другій фляшку з горівкою. Поставив бляху на столі. Перший вхопив чарку Могила і підвівся. За його приміром пішли його товариші.

— За здоровлє нашого добродзея, — Могила промовив торжественно — котрий своїм глубоким соціяльним змислом і жертвенностю, неначе розрубав ґордійський вузол, одним махом розвязуючи соціяльне питанне, над яким безуспішно ломили собі голову ми всі, як тут сидимо. Многая літа!

— Хлопці вдарили чарками об чарку полюса, вихилили їх і ґукнули:

— Многая літа-літа!

Полюс також випив і промовив:

— Спасибі, вам, хлопці. Дякую за ваше „многая літа". Я дуже люблю сю пісню. Хоч я не хлоп, то на всіх бенкетах в моїм дворі співають обовязково хлопське „многая літа". Се дуже симпатичні слова і спів мельодійнійший, як в панськім „віват, нех жиє нам!" Хлопський діялєкт східних кресів, чи як то у нас хибно кажуть, руспіська, або українська мова, деколи дуже добре прикрашує національну і літературну матерну мову, себ то польську... Кельнер, ще раз!

Кельнер поналивав, полюс взяв чарку.

— За ваше здоровлє хлопці!

Хлопці, очивидно, випили і посідали.

— Заспівайте, щось, — полюс попросив.

Хлопці заспівали, щоби „соціяльному реформаторови" віддячитися, по польськи.

„Дудні вода, дудні, в цемброваней студні. Чеґо вода дудні? Бо єст вода в студні. Седзєлі ґолембє на високім дембє. Седзєлі, седзєлі, тай си полецєлі. Ківа пєс оґонем, псєм оґон нє ківа? Для чеґо пєс ківа? Бо нє оґон ківа".

— То таке ґлупе! — полюс крикнув.— Співайте по хлопськи, але діялєктом східних кресів. Я люблю ті українські пісні. Вони мають гарний зміст, вони не такі ґлупі. І мельодія чудова, мелянхолійна. Слухаєш і тільки зітхаєш. Деякі й слезу витиснуть.

Хлопці ґукнули:

Ой летіла горлиця через сад...

— Я ту пісню перший раз чую, — полюс промовив здивований. — Я гадав, що всі українські пісні, з винятком сороміцьких, тужливо-мелянхолійні. Такі як Не ходи, Грицю.

— Вибачайте, добродію наш, — Могила промовив,—але ми в сій хвили, в товаристві такого щедрого добродія, цілком не розположені плаксиво. Як випємо ще по одній, то заспіваємо ще веселійшої.

— Кельнер, шість вишнівок! А може якої иншої?

— Може кнікебайне?*) — кельнер піддав гадку.

— Нехай буде кнікебайне! — шляхтич відповів. — Але се потребує з десять мінут, заки зи ті кнікебайни зробите. Покищо, наливайте вишнівки і принесіть чорну каву. Але каву мокка, не фуси!

Кельнер поналивав вишнівки, сказав буфетовій касієрці, щоби зробила шість кнікебайнів і заніс до стола шість чарок чорної кави.

Від коли полюс присівся до стола, балакав з ним тільки Могила. Розмова йшла по польськи. Товариші Могили до тої розмови не втиркалися. Балакали між собою, очивидно тільки по українськи. Полюс нераз косим і недовірчивим оком позирав на них та прикусував губи, але мовчав. Нарешті не видержав і спитав свого сусіда по лівім боці.

— Ви може хлопи, передягнені за інтеліґентів? Ваші руки показують, що вони не знають, що таке тяжка хлопська робота. Я не розумію, як можна так себе компромітувати. Як можна, публично і демонстративно послугуватися хлопською мовою, підносячи тим способом діялєкт до значіння мови національної? Сеж національний сепаратизм, се головна зрада!

*) Найріжнійші лікери поналивані до чарки верствами из верха жовток.

(Дальше буде)

НАЙГАРНІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ. МИХАЙЛА ЗАЗУЛЯКА.

27034F Зеленая рута.
Пропала надія.
27027F Верховино.
Гей там на горі Січ іде.
Д. Медова.
7380E Ой Морозе, Морозеньку.
Я сегодня щось дуже сумую.
27012F Не щебече соловейко.
Ой Ти Боже милосердний.
Квартет.
E2157 Ой наступає та чорна хмара.
А я сад садила.

Комічні твори, якими любуються Українці.

27032F Доляри.
Соцький.
27028F Український лірник.
Дурень.
E4699 Велике нещасте.
Клопоти Петра.
E7812 Дядько лошадь запрягаєть.
Салдатськая пісня.

РОСІЙСЬКІ ПІСНІ.

E7036 Ех ти доля.
Пошли дівки в Дон купатся.
E7276 Маруся отравилась.
Под вечер осеню ненасть.
E7688 Ерцем перцем.
Салдатская пісня.

КОЛЮМБІЯ УКР. ОРХЕСТРА.

E7931 Український танець.
Коломийка танець.
E7813 Крестянська полька.
Бальная полька мазурка.
27000F Коломийка танець.
Український гопак.
27010F Танець чумака.
Вечерниці танець.
27014F Українські потпурі ч. 1.
Українські потпурі ч. 2.
27025F Варят полька.
Самохід полька.
27030F Полька Стася.
27030F Полька Стася.
Український Вальс.
20031F Тоска Вальс.
Розбитая жизнь, вальс.

Висше подані рекорди є виконані славними співаками і музиками.

Коли Ви еще не маете тих рекордів так постарайтесь їх дістати.

Ціна одної рекорди 75 центів.

Маємо великий вибір рекордів на ріжних мовах, як також рольки на піяно. При замовленню просимо подати виразний нумер рекорду. 29-

MIZNARODNY BAZAR
703 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa.

ДОМИ, ФАРМИ.

ДОМИ великі і малі, дорогі і дешеві, старі і нові, **Фарми** близько і далеко Філяделфії, також всякі **бизнеси на продаж** і заміну. Гроші на **перші і другі морґеджі.** Порада, **правні,** легальні **папери.** Чесна і скора обслуга для **ВСІХ.** Хто хоче скоро продати свій маєток, хай голоситься сейчас.

V. BOHACHEVSKI,
Real Estate Broker
4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ на рік 1926

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 30 ріжнородних календарів на 1926 рік. Календаріюм друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за один календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за доляра.

Шторникам, агентам і для тих, що хотять занятися продажию календарів висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланием $5.00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 133—

UKRAINIAN BAZAR,
168 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

НА АСТМУ ПІДЧАС ЗИМИ.

Метода Помічна Терплячим на Астму навіть в Найгірших Випадках. — Пишіть по Дарову Спробу.

Коли терпите на Астму підчас холодів і непогоди, коли дусить Вас за кождим віддихом, не забудьте замовити сейчас, даром на спробу, методи Frontier Asthma Co. Нема ріжниці де живете або чи вірите в яку небудь поміч, пишіть по сю дарову спробу. Коли терпілисьте ціле життя і пробували що думали найліпше на поборення Астми та навіть стратилисьте цілком надію, пишіть по сю дарову спробу. Се одинокий спосіб, в який можете довідатися, що за прогрес робиться для Вас помимо всіх минулих невдач Ваших та спроб визволитися від Астми. Тому пишіть по сю дарову спробу і то сейчас. Її оголошуєся тому, щоби кождий терплячий зміг покористуватися сею прогресивною методою і попробував перший раз її даром, котра є знана днесь тисячам як найбільша новість, яку коли бачили. Пришліть купон днесь. Не чекайте. 282—

FREE TRAIL COUPON
Frontier Asthma Co., Room 931-D
Niagara and Hudson Sts.,
Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:
. . . .
. . . .
. . . .

СКІЛЬКИ ПРОФЕСІЙ ВИКОНУЮТЬ НИНІ ЖІНКИ.

Жінки нині обтяли волосся, приймають мужеську моду. Світова преса віддає багато місця за або проти нового способу життя жінок. „Лондон Нюз" підкреслює, що одно треба признати нині жінкам, а саме, що присвоюють собі помало професії, які досі були виключними привілеями мущин. Один із найбільших жіночих клюбів у Лондоні перевів анкету й ствердив, що жінки нині займають 140 професій. То не є мало, бо тут не зачислено професій, які вже давнійше займали, крім того не вчислено жінок, котрі займаються мистецтвом, торговлею і промислом. У тих двох останніх званнях головно в Америці й Англії осягнули жінки найбільші успіхи.

Розглядаючи поодинокі заняття, виходить, що жінка і заробляє добре, нераз більше як мущини. Причиною цьому є й те, що жінки працювали тоді, як мущини воювали.

ЩЕ СТАРШІ ВІД ФАРАОНСЬКИХ ГРОБІВ.

Директор наукової експедиції, яка розслідує руїни в Гондурасі (Мексико), Герінґтен відкрив гріб, у якім сподіється найти мумії старші і ліпше вдержані, як гроби в Єгипті. Герінґтен відкрив уже ріжні мистецькі вироби Азтеків. В Америці — на думку Герінґтена жили люде багато літ скорше, заки ще в Єгипті були фараони й їх скарби. Гріб, найдений Герінґтеном, є в соляній горі й це пояснює, чому покійники найдені там, заховались по нинішний день.

НОВЕ ЗНАМЕНИТЕ СРЕДСТВО

Ментіна

(MENTINE OINTMENT)

ПРОТИ БОЛІВ І ЗАВОРОТІВ ГОЛОВИ
ПРОТИ КАШЛЮ І ЗАФЛЯҐМІННЯ ГРУДЕЙ
НА БОЛІ ГОРЛА, ТЯЖКИЙ ВІДДИХ І АСТМУ
ПРОТИ ПЕРЕСТУДИ ЛЕГКИХ (БРОНХІТІС)
НА ЗАБИТИЙ НІС І ХРОНІЧНИЙ КАТАР
ПРИ ВСЯКИХ ПЕРЕСТУДАХ ІНФЛЮЕНЦИ
ПРОТИ ГНИЛОГО ЗАПАХУ З УСТ І НОСА

Знамените средство до натирання проти болів і ломань з ревматизму.

СЕЙЧАС спинює всякі болі. Усуває причину хороби скоро і певно. Приємне в уживанню. Конечно потрібне в кождім домі. Для мущин, жінок і дітей.

ПІВТУЗИНОВА ПАЧКА 5 ДОЛЯРІВ.
(З оплатою почти)

Замовлення, гроші і монейордери посилати на адресу:

The Casmine Co.,

327 East 65 Street, New York, N. Y.

ДО КАНАДИ

Перший транспорт фармерських робітників і робітниць до Канади приїде ранною весною. Єсли Ви маєте свояків або знакомих, якіб хотіли приїхати до Канади робити на фармах, вишліть їм шіфкарту, а ми спровадимо їх в найкоротшім часі. По всякі інформаціі пишіть 23

CANADA STEAMSHIP TICKET AGENCY,
Ukrainian Department,
378 CRAIG ST. WEST, MONTREAL, QUE. CANADA.
P. J. Henry, мир. суддя, властитель офісу.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

З ІСТОРІЇ ШОВКОВОГО ПРОМИСЛУ.

В Европі сліди ткацтва шовку сягають 5-го або 6-го століття перед Христом. Привілеї, якими тішилися шовкові матерії, були такі великі, що за часів цісаря Юстиніяна специяльні закони управильнювали торговлю шовковими матеріями, та що цісарева Теодора не вважала цього пониживуючим для себе, що сама особисто визначувала ціни для шовкових матерій. До 11-го століття Еспанія була осередком шовкових тканин. І тому шовки називали тоді в торговлі від імені краю „Spaniscum". З Еспанії шовковий промисл перенісся на Сицилію, а відси поширився в південній Італії а пізнійше в Тоскані. Люкка була в Італії осередком шовкового промислу і тут досвідчені промисловці довели цей промисл на недостижиму висоту. З Люкки принесли вони шовк до Франції, Німеччини й Англії. 14-те ст. то золотий вік шовку. Брокат тканий золотом і ніжний шовковий атлас, то була найулюбленійша матерія на одяги визначних жінок і мужчин. Після 15-го століття підупадає шовковий промисл усе більше. Щойно за часів французького цісарства, під впливом уряду Мірата, коли то переведено в Помпеях величаві розкопки, зачинається новий розцвіт, так сказати, клясичний вік шовкових тканин.

ЯК ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО ПРОДАТИ дім, бизнес або фарму, як хочете переслати гроші долярами до своїх кревних або залагодити якунебудь правну справу, так прошу удатися до: WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ ГАВСКІПЕРА, є стіміт, мусить мати референс; платня $10 і 3 кімнати. Голоситися до 35-40
B. HARALAMPIDES
226 E. 45th Street, New York City.

ПОШУКУЮ Дмитра Ілюка і Николая Тимчука. Передше перебували у Norwich, Conn. Ілюк жив на фармі, а Тимчук у місточку Норвіч. Прошу хто знає їх адресу, або вони самі, хай зголоситься до **SAM DORSKY, Box 155, Muse, Pa.** 35

НА ПРОДАЖ фарма 80 акрів, добрі будинки, добра земля, добра вода, продаю з причини смерти мужа. Голоситися до: **ANNA LESNY, Box 93 Sterling, Mich.** 34-43

НА ПРОДАЖ бучерня і ґросерня при головній бизнесовій улиці в Vineland, N. J. Бизнес вироблений, робить в нім трех робітників, а суботами чотирох; продається по причині иншого бизнесу. По близші інформації голоситися до: 35-38
H. CHERNEY,
524 N. 4th ST., VINELAND, N. J.

УВАГА!
ЗЕМЛЯ ЗА БЕЗЦІН!
КАДЛУБИСКА, коло Ходорова, 14 моргів пшеничної землі в одним кавалку при самій церкві. Поляк кольоніст продасть за **$1,600.00.** Писати сейчас до **V. Bohachevski, Real Estate Broker, 4233 Germantown Ave., Phila., Pa.**

ЮЛІЯ ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2868

УКРАЇНСЬКА ЗЕМЕЛЬНА КО. – SMOOK-SIEMS REALTY CO.

ПОДВОЇТЬ ВАШІ ГРОШІ

Др. ВОЛОДИМИР СІМЕНОВИЧ,
Предсідатель Укр. З. Комп.

Адвокат Р. І. СМУК,
головний менаджер У. З. К.

ЗДОРОВІ ЗАСАДИ В БІЗНЕСІ.

1. Руками заробиш, але ся не доробиш.
2. Не гай часу, не марнуй гроша! . . оба можеш ужити з великою користю для себе.
3. Дай гроші на процент. Гріш без проценту, то як хворий чоловік, нич не приносить, лиш з хати виносить.
4. Гріш на проценті працює ніч і день, в неділю і буде нь.

ГЛЯДИ ЗА НАГОДОЮ.

1. Добра нагода рідко трафляєсь. Як побачиш, сейчас берись до діла.
2. Добру нагоду люди хватають.
3. Нім видаш гріш „WATCH YOUR STEP".
4. Гляди, кому даєш гроші. Гляди, щоби на чолі бізнесу стояв знаний, відвічальний чоловік.
5. Чесний чоловік не сплямить своїх рук нечесним ділом.
6. Розбери, на що даєш? През. Рузвелт сказав: „Найбезпечнійшою запорукою гроша на земли є власне сама земля".
7. Зложи гроші на найвисший процент. Але безуслівно мусить бути запевнений. Не дай грошеви дармувати, а як прийде старість, то приймеш і не зі страхом, а з отвертими руками.
8. Гріш зробить тебе независимим.

ЯК SMOOK SIEMS REALTY CO. ДОРОБИЛАСЬ МАЙЖЕ МІЛІОНА ДОЛЯРІВ В ПРОТЯЗІ ДВОХ ЛІТ.

1. Через те, що зістала заложена в Шікаго. Шікаго зростає що року о 125 тисяч мешканців і о 20 тисяч будівель.
2. Через те земля і проценти ростуть в Шікаго скорше, як де інде на цілім світі.
3. Через те, що компанія купує за готівку богато пропертів, а перепродує на сплати на догідних услівях.
4. Через те, що купує таньше і може таньше продати.
5. SMOOK SIEMS REALTY CO. зістала заложена на взір таких самих американських компаній.
6. І веде бізнес в американський спосіб. SMOOK SIEMS R. CO. є одинока з українських компаній, що зістала принята до „CHICAGO REAL ESTATE BOARD". Це товариство є найстарше і найповажнійше в цілій Америці. Дуже вибірчиве і строге. CHICAGO REAL ESTATE BOARD має строгий догляд над своїми членами. Крім того наша Компанія є під дуже пильним оком ILLINOIS SECURITY правом.

Гріш, обсяг ділання, чесне і солідне ведення бізнесу та поважний склад Компанії виробили собі серед своїх і Американців добре імя і повагу.

Добре імя і довіря загалу є підвалиною кождого бізнесу.

ОФЕРТА

УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ КО.

SMOOK-SIEMS REALTY CO.

ВКЛАДКА

Кождий хто зложить до нашої Компанії певну суму гроша, тому зобовязуєсь наша Компанія В ПРОТЯГУ ЗГЛЯДНО КОРОТКОГО ЧАСУ ПОДВОЇТИ ЙОГО ГРОШІ.

ВИПЛАТА

Компанія наша заплатить 6 процент річно. Крім того з кінцем означеного речинця Компанія виплатить еще раз таку саму суму, яку хто до Компанії зложив.

ЗАБЕСПЕКА

1. Яко забеспеку на зложені гроші дістане кождий „морґедж" (гіпотеку) на свою суму. Той морґедж буде зарекордований на куплених пропертах.
2. Загально звісно, що морґедж є найбеспечнійша запорука на гроші, бо кождий банк мусить найменьше половину всіх своїх гроший вкладати на морґеджі.
3. До того крім морґеджу, кождий дістане особисту і загальну запоруку від нашої Компанії на приобіцяний „бонус" (чистий зиск), який подвоїть його гріш.
4. Члени Компанії ґарантують людям не тільки компанічним, але і своїм особистим майном.
5. По однім році вразі потреби мож буде вибрати свої гроші з процентом, але тратиться бонус (надвишку). ГРІШ ЗЛОЖЕНИЙ У НАС Є АБСОЛЮТНО ЗАБЕСПЕЧЕНИЙ.

УСЛІВЯ

1. Кождий, хто хоче у нас подвоїти свої гроші, мусить вперед з нами листовно порозумітись, докладно обзнакомитись з нашою пропозицією.
2. Мусить виповнити нисше поданий інформаційний КУПОН — або написати це саме в листі.
3. Ця оферта важна є тільки через оден тиждень. Тому хто хоче довідатись від нас дещо блисше, мусить сейчас писати. Бо наша Компанія приймає аплікації тільки через оден тиждень. Пишіть, щобисьте опісля не жалили ціле ваше життя. Письмо ані купон не зобовязують вас до нічого. Гроший не присилайте.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ КУПОН.
ЯК Я МОГУ ПОДВОЇТИ МОЇ ГРОШІ БЕЗ ПРАЦІ.
SMOOK-SIEMS & CO., 77 W. WASHINGTON ST., CHICAGO, ILL.

Витніть, виповніть докладно і зашліть до нас. Це не зобовязує вас до нічого.

Імя і назвиско . . . .
Улиця . . . .
Місцевість . . . . Стейт . . . .
Як увірюся, що мої гроші будуть безпечні,
я готов зложити суму . . . . $. . . . .